

Shia

Publicerad: 11 April 2012

Något som kan te sig förbryllande idag är splittringen och konflikterna mellan de som säger sig vara sunni muslim och shia muslim när båda grupper påstår sig presentera sann islam. För att förstå detta ämne till fullo måste man studera islams tidiga historia för att utröna under vilka omständigheter denna splittring uppstod. Detta är dock en studie som kan vara övermäktig för gemene man. Ett bättre sätt kan därför vara att analysera vilken grupps påståenden som överensstämmer med islams läror. En enkel jämförelse kan göras mellan shias och sunnimuslimers tro och praxis i förhållande till textuella bevis i Koranen och sunnah – vilket är vad som kommer att göras i denna text. Utbredning

Denna uppdelning kan uppfattas som betydande men i själva verket utgör shia enbart omkring 10% i förhållande till sunnimuslim, vilket motsvarar omkring 215 miljoner shia i hela världen. [1]http://islamicweb.com/beliefs/cults/shia_population.htm Fastän shia är en minoritet i den muslimska världen, utgör de en majoritet av befolkningen i Iran, Azerbajdzjan, Bahrain och Irak [2]http://islamicweb.com/beliefs/cults/shia_population.htm. Shia finns även i Libanon (35%), Jemen (45%), Kuwait (35%), Turkiet (20–25%, huvudsakligen Alevi), Albanien (25%, huvudsakligen Bektashi), Pakistan (20%) och Afghanistan (18%) [3]http://islamicweb.com/beliefs/cults/shia_population.htm.

Shia muslim – ordets ursprung

Ordet sunni kommer från ordet sunnah som avser de läror och traditioner som profeten Muhammed (över honom vare Guds frid och välsignelser) predikade. Ordet shia betyder grupp eller sekt. Gud säger i Koranen när Han tilltalar Hans profet:

Du har inte ansvar för dem som ger upphov till splittring i sin religion och bildar sekter. Ingen utom Gud skall döma dem, och då skall Han låta dem veta vad deras handlingar [var värda]. [4]Koranen 6:159

Även om de särskilda sekter som kallas shia inte är vad som direkt avses i denna vers inkluderas de likväl i versens generella innebörd.

Studerar man historien ser man att termen shia först användes av muslimerna i en politisk fråga i vilken de skilde sig åt 37 år efter profetens död. Även om shia hävdar att deras ursprung har sin grund i denna händelse har denna term först kommit att användas för att beteckna denna särskilda sekt långt senare i historien. I båda fallen står det klart att begreppet inte användes under profetens tid och därför kan vi säga att shia var en grupp som framträdde först efter profetens bortgång.

Shias influenser

Pīrūz Nahāvandīs (Abu-Lu'lu'ah al-Nahawandi) grav i Kashan, Iran.

Shia har genom historien i vida utsträckning influerats av andra trosläror. I början utgjorde de främst en politisk falang som föredrog Ali, profetens kusin, framför andra av profetens följeslagare. Därefter kom de till att bli en sekt som framförde idéer främmande för islam. Detta berodde på att deras ideologi huvudsakligen stöddes av förespråkare i områden belägna långt ifrån det islamiska lärandets centrum. De var nya muslimer som hade konverterat till islam enbart nominellt och som bodde i områden där en stor del av befolkningen vidhöll deras gamla trosprinciper. Således utgjorde shia en bördig grogrund för främmande idéer att frodas i. Dessa idéer som de kom att kämpa för att förena med islams ursprungliga läror har resulterat i en sekt grundad i trosprinciper som härrör från judendomen, zoroastrism [5]Zoroastrism eller parsism är en av världens äldsta monolatriska religioner. Zoroastrismens grundare, Zarathustra, levde enligt den tradition de flesta zoroastrier följer 6000 f.Kr, men vissa ... Fortsätt läsa och islam. Det är därför föga förvånande att en av de viktigaste helgedomarna enligt shia är zoroastrianen Abu Lu'lu'ahs grav i staden Kashan i dagens Iran. Muhammad Ali Mu'zi, en iransk shialärd bosatt i Frankrike, skriver:

De grundläggande fundamenten i den zoroastriska religionen har införsts i shiismen även i mycket periferiella frågor... Och detta förhållande utgör broderskapet mellan shia och den gamla magiska tron. [6]Zoroastrismens roll under shias utveckling

Shias trosprinciper

Vi skall nu genom några exempel studera de shiitiska trosprinciperna genom vilka det blir tydligt hur shia avviker från den religion som Muhammed predikade.

Islam består av ett antal trosartiklar som måste bekräftas av den som tillskriver sig islam. Dessa artiklar beskrivs i versen:

...Sann fromhet äger den som tror på Gud och den Yttersta dagen och änglarna och uppenbarelsen och profeterna. [7]Koranen 2:177

Detta nämns också i ett uttalande från profeten:

[Islamisk] Tro är att du tror på Gud, änglarna, skrifterna, profeterna, den yttersta dagen... [8]Sahih Muslim Denna korta utläggning kommer enbart beröra några av denna tros olika aspekter.

Tron på Gud

Under de första 13 åren av Muhammeds profetskap ställde han folks uppfattningar om Gud till rätta genom att varna dem för att tillbe andra än Gud likt änglar, profeter, helgon, martyrer, träd, stjärnor eller avgudabilder. Han klagade att endast Gud är värdig människans dyrkan. Gud säger i Koranen att tillbedjan av andra vid sidan av Honom är en synd värd evig fördömmelse i Helvetet:

Gud utestänger den från paradiset som sätter medhjälpare vid Guds sida och Elden skall bli hans sista hemvist. För [dessa] syndare finns ingen hjälpare. [9]Koranen 5:72

Detta är enligt islam en kompromisslös tro och den grund utifrån vilken man blir muslim. Vi finner dock att shia tror på andra krafter vid sidan av Gud. De har gått till extremer i att upphöja helgon och martyrer såsom Ali, Hussein, Fatimah och shiitiska imamer vilka de ber om hjälp under tider av

nöd. De tror att de kan besvara böner samt medla för dem inför Gud. Detta är enligt islam tydlig otro [10]Ett exempel på sådana orimliga föreställningar återfinns i följande påståenden från en shiitisk imam: "När profeten Noa (fred vare med honom) var på väg att drunkna i översvämningar ... Fortsätt läsa. Gud säger:

Vem är Den som bönhör den betryckte som ropar till Honom i nöd och befriar denne från det onda [som plågade honom], och vem är Den som har låtit er ta jorden i besittning? Kan det finnas en gud vid sidan av Gud? [Åt detta] ägnar ni knappast någon eftertanke!. [11]Koranen 27:62

En annan viktig grundsats som shia tydligt överträder är att Gud ensam styr över Universums skeenden och att det är Han som ensam kan se in i den värld som är dold för människan. Shia tillskriver även deras ledare dessa förmågor, kallade imamer, och placerar dem i en position högre än profeterna och änglarna. Gud säger:

Säg: "Ingen i himlarna eller på jorden har kunskap om det som är dolt för människor – [ingen har denna kunskap] utom Gud." Inte heller vet de när de skall uppväckas till nytt liv. [12]Koranen 27:65

Och bland Sina under visar Han er blixten, som inger både fruktan och hopp, och Han låter regn falla från skyn och ger på så sätt nytt liv åt den jord som varit död. I detta ligger helt visst budskap till människor som använder sitt förstånd. [13]Koranen 30:24

Shia tillskriver många av dessa attribut till deras imamer. Några av dem går till och med så långt att de påstår att det är imamerna som får blixten att slå [14]Bihār al-Anwar, Al-Burhan, och andra..

I auktoritativa shiatexter uppges:

Imamerna har kunskap om allt som skett i det förflutna och allt som kommer ske i framtiden, och ingenting är dolt för dem. [15]al-Kulaini, al-Kāfi, s. 260

Imamerna har kunskap om alla uppenbarade böcker, oavsett vilka språk de uppenbarats på. [16]Ibid, s. 227

Imamerna vet när de kommer att dö och de väljer själva när de vill dö. [17]Ibid, s. 258

Hela jorden tillhör imamerna. [18]Ibid, s. 407

Det finns flera andra aspekter av den shiitiska tron som motsätter sig islam och som gör den som håller dessa trosprinciper till någon som inte kan räknas som muslim. Av denna anledning anser muslimer inte att shia representerar islam, utan menar istället att de strider mot islams verkliga kärnläror.

Trosbekännelsen

Den shiitiska tron skiljer sig från islam även i den första och viktigaste pelaren – trosbekännelsen – som är vittnesbörden om att det inte finns någon gudom värdig att dyrka utom Gud och att Muhammed är Hans sändebud. Denna vittnesbörd är islams verkliga fundament som religionen bygger på. Så viktig är den att profeten bad hans farbror som låg inför döden att säga:

O farbror! Säg: 'lā ilāha illa-Allah', en fras som jag kommer åberopa för din räkning inför Gud. [19]Sahih al-Bukhāri

Hans farbror yttrade dock inte dessa ord i rädsla över vad hans folk skulle säga om han bytte religion från den hedniska religion som hans förfäder höll sig till. Han dog därefter och profeten informerades genom uppenbarelse om att hans plats var i Helvetet.

Poängen är att trosbekännelsen och vad den innebär är så viktig att profeten visade att den utgör skiljelinjen mellan Paradis och Helvete. Han sade:

Ingen säger 'La ilāha illa Allah' och dör fast övertygad om det utan att han kommer till Himmeln (Paradiset). [20]Sahih al-Bukhari

Således är denna fras vad som gör en icke-muslim till troende muslim.

Shia har dock en annan trosbekännelse i vilken ett tillägg om att Ali är profetens efterträdare har gjorts. Bekännelsen lyder:

Det finns ingen gudom värdig att dyrka utom Gud och Muhammed är Hans sändebud. Ali är Hans älskade och utvalde och profetens efterträdare. [21]Abdul Kareem Mushtaq

Shia hävdar även att Alis efterföljare nämns i de skrifter som uppenbarats för de tidigare profeterna [22]Al-Kulaini, Al-Kāfi, 1/437. De hävdar att alla människor kommer tillfrågas om Ali på Domedagen och om någon tror annorlunda kommer de att räknas bland polyteisterna [23]"Den som väljer en annan imam än Ali och försenar hans kalifat är en polyteist." (Al-Kafi fil-Usool, vol. 10 s. 55. Även om Ali var känd för att vara en av de mest fromma av profetens följeslagare finns ingen återberättelse i vilken profeten Muhammed nämner Alis övertagande av ledarskapet. Studerar vi tidiga shiaverk tillskriver de själva sin tro till Abdullah ibn Saba' som konspirerade mot kalifen Uthman och även hävdade att Ali var Gud själv. Det är således klart att dessa föreställningar är påfund som profeten Muhammed aldrig predikade.

Tron på andra skrifter

Gud nämner i Koranen att Han uppenbarade skrifterna för profeterna vilka de undervisade ur för deras respektive folk. Några av profeterna och skrifterna nämns i Koranen:

Säg: 'Vi tror på Gud och på det som har uppenbarats för oss och det som uppenbarades för Abraham och Ismael och Isak och Jakob och deras efterkommande och det som uppenbarades för Moses och Jesus och för [de andra] profeterna av deras Herre; vi gör ingen åtskillnad mellan dem. Och vi har underkastat oss Hans vilja.' [24]Koranen 2:136

Steg för steg uppenbarar Han för dig denna Skrift och med den sanningen och bekräftelse av det som ännu består [av äldre tiders uppenbarelsen]; det är Han som uppenbarade Tora och Evangeliet. [25]Koranen 3:3

Det var profeterna som fick ta emot uppenbarelserna och då Muhammed var den siste profeten följer inga skrifter efter Koranen. Shia anser dock att det finns en skrift som uppenbarades efter Koranen, men före profetens död, som de kallar Fatimas skrift i vilken de hävdar att de personer

som skulle vara deras imamer namnges [26]Al-Kulaini, Al-Kāfi, 1/527–8, med flera.

De hopdiktade denna skrift då de inte fann några verser i Koranen som kunde styrka deras åsikter. De har även gått än längre och hävdade att Koranen inte har bevarats [27]Usul Kafi 1:228, att den är ofullständig och att den fullständiga versionen finns hos deras tolfte imam som har gömt sig i en grotta under de senaste 900 åren. De menar att när han ger sig till känna kommer han att visa upp den fullständiga versionen [28]Al-Anwar al-Nu'maniah, 2: 360–2. Detta står i direkt opposition till islams läror som tydligt visar att Gud bevarat Koranen.

Det är Vi som har uppenbarat denna Koran steg för steg och Vi skall helt visst slå vakt om den! [29]Koranen 15:9

Shia hävdar att Koranen har ändrats eftersom det inte finns någon hänvisning till deras trosprinciper i den. En av de första att uttryckligen säga detta var Mirza Hussein Muhammad Taqiy al-Noori al-Tabrasi (d. 1320 A.H.) i hans verk Den slutgiltiga domen om förvanskningen av Herrarnas Herres Skrift [30]Faslul Khitab Fi Tahreefi-Kitabi rabb al Arbāb.

Shia kom att gå till sådana extremer i deras tro att de försökte föra in ett kapitel om Ali (må Gud vara nöjd med honom) i Koranen (Arvets kapitel) eftersom de inte kunde hitta några tydliga texter som stödde deras sak.

Tron på profeterna

Som förklarats tidigare lär islam att profeterna har varit de bästa människor som existerat särskilt utvalda av Gud för att predika Hans budskap för mänskligheten. Gud säger i Koranen:

Gud utser sändebud bland änglarna såväl som bland människorna och Han hör allt, ser allt. [31]Koranen 22:75

Om Vi sänder ett sändebud är det för att han med Guds hjälp skall göra sig åttlydd. [32]Koranen 4:64

Shia hävdar dock att deras imamer är bättre än profeterna [33]Wasa'il As-Sheea och att vissa profeter beröms enbart på grund av deras kärlek för imamerna [34]Bihār al-Anwar (26:267).

Sammanfattning

Efter denna utläggning bör det stå klart att den shiitiska tron saknar stöd i islams läror och att den snarare är ett gytter av införda tros läror som utvecklats med tiden och som alla kretsar kring extremistiska åsikter om vem som skall leda den muslimska nationen. En religion som predikar dyrkan av Gud och ett liv som levs enligt hur Guds profeterna undervisade har för dem blivit ett liv som levs enbart för Alis skull och för att bekräfta hans och imamernas ledarskap. Universum skapades, sändebuden sändes och skrifterna uppenbarades enbart för Alis och imamernas ledarskap [35]I'tiqādāt 106–7. En religion som baseras på en påstådd kärlek för profeten Muhammeds familj har i själva verket lett dem till att motsäga kärnan i budskapet som han framförde.

Källor:

Muhammed Knut Bernström (2000), Koranens budskap. Simrishamn: Proprius

Fotnoter:[+]

Fotnoter:

↑1 http://islamicweb.com/beliefs/cults/shia_population.htm

↑2 http://islamicweb.com/beliefs/cults/shia_population.htm

↑3 http://islamicweb.com/beliefs/cults/shia_population.htm

↑4 Koranen 6:159

↑5 Zoroastrism eller parsism är en av världens äldsta monolatriska religioner. Zoroastrismens grundare, Zarathustra, levde enligt den tradition de flesta zoroastrier följer 6000 f.Kr, men vissa menar att han levde före år 1800 f.Kr.[1] Zoroastrismen var den dominerande religionen i Stor-Iran (den iranska världen) i över 2 000 år. Zoroastrismen påverkade judendomen starkt efter det kulturmöte mellan judar och iranier som persernas erövring av Babylon 539–538 f. Kr. (där judarnas elit-skikt levde i exil) resulterade i. En förändrad judendom, påverkad av iraniernas dualistiska tänkande och existensen av en djävulsgestalt i krig med Gud om människornas själar, påverkade i sin tur kristendomen och islam, och även grekisk filosofi efter Alexander den stores erövringar av det stora Iranska riket år 333 f.Kr. Källa: Wikipedia

↑6 Zoroastrianisms roll under shias utveckling

↑7 Koranen 2:177

↑8 Sahih Muslim

↑9 Koranen 5:72

↑10 Ett exempel på sådana orimliga föreställningar återfinns i följande påstående från en shiitisk imam: "När profeten Noa (fred vare med honom) var på väg att drunkna i översvämningar åkallade han Gud den Allsmäktige genom våra [imamernas] namn. Därför kom Gud den Allsmäktige till hans undsättning. När profeten Abraham (fred vare med honom) kastades i den brännande elden bad han till Gud genom våra namn och Gud den Allsmäktige beordrade elden att svalna och vara säker för honom [Abraham]. När profeten Moses (fred vare med honom) slog mot havet med sin stav i sökandet efter en väg fram åkallade han Gud i våra namn och Gud lät havet torka ut. När judarna planerade att döda Jesus åkallade han Gud i våra namn och räddades från döden. Gud lät honom därefter återuppstå." Källa: Wasa'il As-Sheea, 4/1143

↑11 Koranen 27:62

↑12 Koranen 27:65

↑13 Koranen 30:24

↑14 Bihār al-Anwar, Al-Burhan, och andra.

↑15 al-Kulaini, al-Kāfi, s. 260

↑16 Ibid, s. 227

↑17 Ibid, s. 258

↑18 Ibid, s. 407

↑19 Sahih al-Bukhāri

↑20 Sahih al-Bukhari

↑21 Abdul Kareem Mushtaq

↑22 Al-Kulaini, Al-Kāfi, 1/437

↑23 “Den som väljer en annan imam än Ali och försenar hans kalifat är en polyteist.” (Al-Kafi fil-Usool, vol. 10 s. 55)

↑24 Koranen 2:136

↑25 Koranen 3:3

↑26 Al-Kulaini, Al-Kāfi, 1/527–8, med flera

↑27 Usul Kafi 1:228

↑28 Al-Anwar al-Nu'maniah, 2: 360–2

↑29 Koranen 15:9

↑30 Faslul Khitab Fi Tahreefi-Kitabi rabb al Arbāb

↑31 Koranen 22:75

↑32 Koranen 4:64

↑33 Wasa'il As-Sheea

↑34 Bihār al-Anwar (26:267)

↑35 I'tiqādāt 106–7